

Laidiens: 28.12.2001., Nr. 188

Ministru kabineta noteikumi Nr.543

Rīgā 2001.gada 27.decembrī (prot. Nr.62, 6.§)

Ceļu drošības audita noteikumi

Izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 6.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ceļu drošības auditēšanas kārtību ceļu projektiem (arī būvprojektiem) un esošo ceļu tīklam.
2. Ceļu drošības audita (turpmāk – audits) mērķis ir panākt, lai ceļu projekti (arī būvprojekti) un ar ceļu satiksmi saistītu objektu būvprojekti tiktu izstrādāti atbilstoši ceļu lietotāju drošības prasībām un lai esošo ceļu tīkls atbilstu satiksmes drošības prasībām, novēršot iespējamās ceļu satiksmes negadījumus.
3. Auditu var veikt institūcija, kas pilnvarota ar likumu, Ministru kabineta noteikumiem vai Ministru kabineta rīkojumu (turpmāk – pilnvarotā institūcija). Auditā iesaista ne mazāk kā divus ceļu drošības auditorus (turpmāk – auditors). Izņēmuma gadījumā, ja būvprojektā nav šo noteikumu 1.pielikuma 3.punktā minēto sarežģītības kritēriju un citiem kritērijiem ir mazākas vērtības, nekā noteikts 1.pielikumā, auditu var veikt viens auditors.
4. Auditors ir fiziskā persona, kura atbilst šādām prasībām:
 - 4.1. ir ieguvusi augstāko izglītību ceļu nozarē vai satiksmes vadīšanas (menedžmenta) nozarē;
 - 4.2. vismaz piecus gadus darbojusies praktiski vai vadījusi darbus, kas saistīti ar ceļu nozari vai satiksmes vadīšanas nozari, un kurai ir pieredze ceļu projektēšanā un ceļu satiksmes negadījumu analīzē;
 - 4.3. ir saņēmusi auditora sertifikātu satiksmes ministra noteiktajā kārtībā.
5. Pilnvarotajai institūcijai ir tiesības iesaistīt auditā citu nozaru speciālistus.
6. Pilnvarotā institūcija nodrošina audita rezultātu neatkarību no ceļa pārvaldītāja, audita pasūtītāja vai darbu izpildītāja.

II. Audita pasūtīšana un organizēšana

7. Audita pasūtīšanai nepieciešamais kritēriju minimums noteikts šo noteikumu 1. un 2.pielikumā. Audita pasūtītājs var pasūtīt auditu arī tad, ja attiecīgo kritēriju vērtība ir mazāka, nekā noteikts minētajos pielikumos.
8. Iesniedzot pieteikumu pilnvarotajā institūcijā, auditu pasūta:
 - 8.1. projektētājs (būvprojekta izstrādātājs) – ceļa būvprojekta un ar ceļu satiksmi saistīta objekta būvprojekta auditu;
 - 8.2. ceļa pārvaldītājs:

8.2.1. ceļa projekta (izņemot būvprojektu) auditu;

8.2.2. esošo ceļu tīkla vai ceļa (ceļa posma) (turpmāk – esošais ceļš) auditu.

9. Pirms ceļa būvprojekta vai ar ceļu satiksmi saistīta objekta būvprojekta audita uzsākšanas projektētājs (būvprojekta izstrādātājs) iesniedz auditoriem šādus materiālus:

9.1. ceļa vai ar ceļu satiksmi saistīta objekta apkārtnes shēmas un plānus (mērogā aptuveni 1 : 2500 – vispārējām shēmām un 1 : 500 – ceļu mezglu vietām);

9.2. būvprojekta rasējumus un zīmējumus (mērogā no 1 : 500 līdz 1 : 200), kā arī nestandarta risinājumus izmantoto elementu (ja tādi ir) parametru aprakstus;

9.3. projektēšanas uzdevumu, arī tā īpašās prasības;

9.4. ceļa pārvaldītāja datus par satiksmes intensitāti un sastāvu.

10. Ceļa būvprojekta vai ar ceļu satiksmi saistīta objekta būvprojekta audita gaitā projektētājs (būvprojekta izstrādātājs) nodrošina auditorus ar informāciju par izmaiņām jautājumos, kas saistīti ar būvprojektu, kā arī sniedz citu uz būvprojektu attiecināmu projektētājam pieejamu papildu informāciju, ja to pieprasa auditori.

11. Ceļa pārvaldītājs nodrošina auditorus ar nepieciešamo informāciju un materiāliem tajās ceļa projekta stadijās, kas neiekļaujas būvprojekta apjomā.

12. Pirms esošā ceļa audita uzsākšanas pārvaldītājs nodrošina auditorus ar ceļu satiksmes datiem par auditējamo ceļu, ar shēmām un visiem pieejamajiem projektēšanas datiem, kā arī audita gaitā nodrošina auditorus ar papildu informāciju.

13. Auditu sāk ne vēlāk kā 25 kalendāra dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas, ja audita pasūtītājs ir iesniedzis nepieciešamos materiālus.

14. Audita ilgums ir atkarīgs no ceļa projekta, būvprojekta vai esošā ceļa apjoma un sarežģītības pakāpes, kā arī no auditoriem nepieciešamo izbraukumu skaita. Audita ilgums ir šāds:

14.1. ceļa projekta audits:

14.1.1. pirmā un otrā stadija - ne ilgāk par ceļa projekta izstrādāšanas ilgumu;

14.1.2. trešā stadija - no septiņām darbdienām līdz vienam mēnesim;

14.1.3. ceturrtā stadija - no piecām līdz 15 darbdienām;

14.1.4. piektā stadija - ne ilgāk par sešiem mēnešiem;

14.2. esošā ceļa audits:

14.2.1. ne ilgāk par piecām darbdienām vienam kilometram, bet ne mazāk par 18 darbdienām auditam kopumā ceļiem pilsētās;

14.2.2. ne vairāk par trim darbdienām vienam krustojumam, bet ne mazāk par 14 darbdienām auditam kopumā ceļiem pilsētās;

14.2.3. ne vairāk par divām darbdienām vienam kilometram, bet ne mazāk par 16 darbdienām auditam kopumā ceļiem ārpus apdzīvotām vietām un apdzīvotās vietās, kas nav pilsētas;

14.2.4. ne vairāk par trim darbdienām vienam krustojumam, bet ne mazāk par 12 darbdienām auditam kopumā ceļiem ārpus apdzīvotām vietām un apdzīvotās vietās, kas nav pilsētas.

III. Audita apjoms

15. Ceļa projekta auditam ir piecas stadijas.

16. Pirmā (iespējamības) stadija. Auditori pēta auditējamā projekta raksturu, saistību ar kopējo ceļu tīklu un shēmas apjomu, kā arī pārbauda:

16.1. vai, ņemot vērā sagaidāmo satiksmes intensitāti un ātrumu, paredzētais ceļa tips, plāns un profils garantē optimālo drošību visām ceļa lietotāju grupām (piemēram, gājējiem, velosipēdu un mopēdu vadītājiem);

16.2. vai ir paredzēta satiksmes regulēšana ar luksoforiem;

16.3. vai projekts atbilst prasībai par vairāku ceļa posmu savietojamību;

16.4. vai paredzēta pietiekama vieta apdzīšanai;

16.5. krustojumu skaitu un sadalījumu:

16.5.1. kā tas ir piemērots paredzētajām ceļa funkcijām;

16.5.2. kā tas ietekmē apkārtējos, savienotos ceļus (vai problēmas netiek pārceltas uz citu ceļu tīkla daļu);

16.5.3. kā tas ietekmē sabiedriskā transporta pieejamību;

16.6. vai, ņemot vērā sagaidāmo satiksmes intensitāti, nogriešanās manevrus un mazaizsargāto ceļa lietotāju (gājēju, velosipēdu un mopēdu vadītāju) skaitu, paredzētie krustojumi garantē mazaizsargāto ceļa lietotāju drošību;

16.7. kā ir novērsta četrzaru krustojuma rašanās iespēja krustojumos ar šauru ceļu krustošanās leņķi;

16.8. kā ir novērsta iespēja tuvoties regulējamiem krustojumiem ar ātrumu 70 km/h un vairāk;

16.9. vai ir paredzēti lokveida krustojumi un kādā veidā samazināta to bīstamība velosipēdu vadītājiem;

16.10. vai ir paredzēts apgaismojums, panākot nepieciešamo drošību krustojumos un posmos starp ceļu mezgliem;

16.11. kā projekts ietekmē esošo gājēju un velosipēdu ceļu tīklu;

16.12. vai projektā ir paredzēti pasākumi mazaizsargāto ceļa lietotāju drošībai;

16.13. vai ceļu satiksmes negadījumu dati par apkārtējo ceļu tīklu liecina par līdzīgām satiksmes drošības problēmām uz projektējamā ceļa;

16.14. vai ir iespējamās problēmsituācijas vietās, kur lauksaimniecības tehnika var uzbraukt uz ceļa.

17. Otrā (priekšdarbu) stadija. Auditori apskata ceļa projektā paredzēto horizontālo un vertikālo plānojumu, krustojumu izvietojumu un redzamību, kā arī pārbauda:

17.1. vai audita pirmajā stadijā sniegtie ieteikumi ir ņemti vērā;

17.2. paredzētā braukšanas ātruma atbilstību ceļa šķērsprofilam un citiem projekta elementiem;

17.3. paredzētā braukšanas ātruma atbilstību esošajai situācijai;

17.4. ceļa šķērsprofilu:

17.4.1. vai ir paredzēta brauktuves malas līnijas optiska izcelšana ar apmales akmeni;

17.4.2. vai katrai ceļa lietotāju grupai ir paredzēta pietiekama platība;

17.4.3. vai dažādas ceļa lietotāju grupas ir pietiekami atdalītas;

17.5. horizontālo un vertikālo plānojumu, kā arī redzamību:

17.5.1. vai paredzētais plānojums atbilst visām prasībām redzamībai krustojumos un sānu redzamībai posmos starp ceļu mezgliem;

17.5.2. vai redzamību neierobežo ceļa zīmes, barjeras, tilta parapeti, būves, nekustīgi šķēršļi, esošie un plānotie stādījumi un tamlīdzīgi šķēršļi;

17.5.3. katras projekta daļas riska faktorus: vai vertikālo līkņu virsotnes nav paredzēts savietot ar nepietiekama rādiusa horizontālajām līknēm, vai luksoforus nav paredzēts uzstādīt nepārredzamās līknēs;

17.5.4. kā ceļa plānojums uztverams abos braukšanas virzienos;

17.6. pievienojumus un šķērsojumus:

17.6.1. vai ceļa lietotāji redz konfliktsituāciju zonu no visiem virzieniem;

17.6.2. vai stoplīnijas, nogriešanās joslas un rampas ir skaidri saskatāmas;

17.6.3. vai pievienojumi veidoti bez asiem līkumiem, stāviem kritumiem un kāpumiem;

17.6.4. vai ceļa lietotājiem kustības trajektorijas ir skaidri saskatāmas krustojumā visos virzienos;

17.6.5. vai visu veidu transportlīdzekļiem ir pietiekami daudz vietas manevrēšanai;

17.6.6. vai gājējiem un velosipēdu vadītājiem ceļa šķērsošana ir droša;

17.6.7. vai nav grūtību ar transportlīdzekļu novietošanu stāvvietās;

17.6.8. lokveida krustojumus;

17.7. vai plānojums garantē satiksmes plūsmai atbilstošu trajektorijas virziena izvēli;

17.8. lokveida krustojumu specifiku:

17.8.1. vai visas pieejošās joslas ir izliektas un ir noteikts ātruma ierobežojums;

17.8.2. vai centrālā salīņa ir labi saskatāma;

17.8.3. vai ir veikti pasākumi gājēju un velosipēdu vadītāju drošībai;

17.9. krustojumus ar esošo ceļu vai pievienojumus:

17.9.1. pārmaiņas ceļa standartā;

17.9.2. vai ceļa lietotāji laikus redz un izprot krustojumu un ceļa pievienojumu;

17.9.3. vai lokveida krustojums pozitīvi ietekmēs pārmaiņas plānojumā un ceļa standartā;

17.9.4. vai ceļa lietotājiem radīti nepārprotami apstākļi, lai sadalošās joslas sākumā apbrauktu salīņu pa pareizo pusi;

17.9.5. vai esošie krustojumi un ceļa pievienojumi ir bez asiem līkumiem, stāviem kāpumiem un kritumiem;

17.10. vai ir konstrukcijas, kam sarežģīti veidot drenāžu;

17.11. vai ir vietas, kas var applūst;

17.12. vai visās bīstamajās vietās tiks novērsta apdzīšana.

18. Trešā (detalizētā) stadija. Būvprojektam izvērtē ceļa zīmju, marķējuma, apgaismojuma un citu satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu elementu lietojumu, pārbauda ceļa ģeometrisku elementu pēdējo variantu, kā arī analizē pie ceļa esošos elementus un apkārtējo ainavu no satiksmes drošības viedokļa un pārbauda:

18.1. vai audita otrajā stadijā sniegtie ieteikumi ir ņemti vērā;

18.2. ceļa šķēsgriezumus:

18.2.1. piemērotība satiksmes situācijai;

18.2.2. brauktuves augstums virs nomales (vai tas ir pietiekams);

18.3. apgaismes stabus, luksoforu un citus stabus:

18.3.1. vai ir ievēroti satiksmes drošībai atbilstoši attālumi līdz brauktuvei vai velosipēdu ceļam;

18.3.2. vai ir paredzētas viegli notriecamas satiksmes drošības ierīces;

18.4. ceļa zīmes un ceļa apzīmējumus:

18.4.1. vai ceļa apzīmējumi ir izvietoti visā ceļa posma garumā;

18.4.2. vai informācija ir saprotama;

18.4.3. vai ceļa zīmju ir pietiekami daudz un vai nav lieku ceļa zīmju;

18.4.4. vai ceļa zīmes neaizsedz cita citu vai luksoforus;

18.4.5. vai ceļa zīmes ir pareizi izvietotas un skaidri saskatāmas;

18.5. vai ir pareizi brauktuves malas (apmales) apzīmējumi;

18.6. apgaismojumu:

18.6.1. vai pastāv risks, ka apgaismojums var optiski maldināt, un vai var rasties blakusefekti attiecībā uz luksoforiem un ceļa zīmēm;

18.6.2. vai ir vietas, kurās ceļu satiksme var kļūt bīstama apgaismojuma izvietojuma dēļ;

18.6.3. vai apgaismojums četrzaru krustojumā rada iespaidu par ceļa turpināšanos aiz krustojuma;

18.6.4. vai gājēju pārejas ir apgaismotas;

18.6.5. kādus sarežģījumus var radīt spēcīgs apkārtējo objektu (ēkas, laukumi, sporta būves, takas, reklāmas) apgaismojums;

18.7. barjeras, margas un dzīvžogus:

18.7.1. vai tiltu piloni un tērauda stabi ir norobežoti ar barjerām, kur tas ir nepieciešams;

18.7.2. vai ir paredzēti dzīvžogi un gājēju barjeras, kas neļauj gājējiem šķērsot ceļu neparedzētā vietā, vai ir barjeras uzbērumos;

18.8. apstādījumus:

18.8.1. kā to atrašanās vieta un augstums ietekmē redzamību uz ceļa;